

Çeyrek yüzyıllık *Sis ve Gece*

Türkiye’de yazılmış edebi nitelikteki ilk polisiye roman *Sis ve Gece* 25 yaşında. Ahmet Ümit’in güncelliğini hâlâ koruyan romanı, özel yeni baskısıyla çıktı

Yayımlanışının 25. yılında Ahmet Ümit’in *Sis ve Gece* romanını tekrar okudum. Yapı Kredi Yayınları, çeyrek yüzyıl şerefine özel bir baskı yapmış. Romanın mimarisine tasarımın şıklığı eklenmiş. Bedbaht gizli servis ajanı Sedat’ın sevgilisi Mine’yi sisler içinde arayışına tanıklık ederken, insan bir kez daha anlıyor: Bu roman, modern yerli polisiyenin miladı. Polisiye uzmanı Erol Üyepazarcı’nın her zaman dediği gibi, edebiyatımızda polisiyenin tarihi

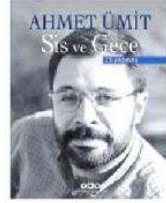
çok eski. Gözümün önüne takma isimle Mayk Hammer romanları yazan Kemal Tahir geliyor. Büyük fikir adamı, daktilosunun yanına hiç görmediği New York’un haritasını sermiş. Oradan cadde numaralarına ve konumlara bakıp arada viskisini yudumlayarak, romanı sabaha Çağlayan Yayınevi’ne yetiştirmeye çalışıyor. Bu bile roman sahnesi gibi.

Ayrıca *Sis ve Gece* toplumsal sorunlara değinen, fikir tartışmalarına giren ilk polisiye roman da değil. Örneğin Pınar Kür’ün *Bir Cinayet Romanı* adlı eseri ondan altı yıl eski. Bu konuları merak edenler üstat Erol Üyepazarcı’nın yazılarını internette

bulup okuyabilir. Durduk yere haddimi aşmayayım.

Kendime sorayım: Nedir bana *Sis ve Gece*’nin modern yerli polisiyemizin miladı olduğunu düşündürdün? Galiba Yunanistan’ın en önemli polisiye yazarlarından Petros Markaris’in bir konuşmasında söyledikleri. Özetle, 20. yüzyıl sonlarında postmodernizm nedeniyle roman sanatının toplumsal sorunlardan koptuğunu, onun yerine bu görevi Avrupa’da yeni polisiye edebiyatın üstlendiğini söylemiş. Aktaran kim? Tabii ki yine Erol Üyepazarcı. Bakın şu tesadüfe.

Gördüğünüz gibi, parçalar yerine oturuyor sevgili polisiye severler. *Sis ve Gece* postmodern edebiyatın en fiyakalı olduğu 90’larda yayımlanmış bir roman.

Orhan Pamuk’un *Yeni Hayat*’ını kavramaya çalıştığımız zamanlar. İşte bu şartlarda genç bir yazar çıkıp gizli servis ajanı Sedat’ın tehlikeli yalnızlığını yazıyor. Üstelik *Katil Kim?* polisiyesi değil. Martin Beck ya da Raymond Chandler tarzı, toplumun ve insan ruhunun karanlık köşelerini yoklayan bir roman. Adeta postmodernizme tepki.

Anadolu’da bir edebiyat etkinliği

Tabii çeyrek yüzyıl deyince aklıma yazarla şahsen tanıştığım gün de geliyor. 21. yüzyılın ilk yıllarında, Anadolu’da bir edebiyat etkinliği... Ahmet Ümit biz çiçeği burnundakilere abilik ediyor. Gözlerinden ve sözlerinden resmen enerji fişkırıyor. “Türkiye’de polisiye konusu olacak kadar

Tuna Kiremitçi
Kitap Dedektifi
kiremitciiev@gmail.com

karmaşık cinayetleri genellikle derin devlet işler gençler...” diyor. “O yüzden yeni polisiyenin siyasi olması doğal.”

Ahmet Ümit’in 25 yılı başlı başına bir kitap olur. *Sis ve Gece* de o kitabın heyecanlı giriş bölümü... Sedat karanlıkta koşarken, bizler de yazarının sonraki bölümlerde yapacaklarının ipuçlarını görürüz. Suçun, tarihin ya da mitolojinin hangi boyutlarına sıçrayacağını merak ederiz. Zekice tahminlerde bulunmaya çalışırız. Ama ne yapıp edip bizi şaşırtacağını da biliriz. O bizden her zaman bir adım öndedir çünkü. Zaten polisiye okurları olarak da öyle olmasını isteriz.

Sis ve Gece 25 Yaşında / Ahmet Ümit / Yapı Kredi Yayınları / Roman / 276 Sayfa •